FOLKLOR VOSITASIDA BOLA NUTQIY FAOLLIGINI OSHIRISH

Madina Uktamovna Shukurova
Osiyo Xalqaro Universiteti
Pedagogika va psixologiya kafedrasi o'qituvchisi

Annotatsiya: Maktabgacha ta'limda bola nutqini rivojlantirishga doir mashg'ulotlarni tashkillashtirishda amalga oshiriladigan ayrim vazifalarni belgilash.
Kalit so'zlar: maktabgacha ta'lim,muloqot, nutq madaniyati, tovush tizimi, fonetika, fonema, grammatik tizim,mashg'ulot.

Bolalarga to'g'ri talaffuzni o'zlashtirish vazifasi agarda ular orfoepik talaffuzli shaxslar ichida o'sayotgan bo'lsa, juda oson hal etilishi (bu holda ularda birinchi kundan boshlab artikulatsiya bazasi to'g'ri shakllanadi) va ayni paytda u kattalardan shevaga xos yoki xalqona talaffuzdagi so'zlami eshitsa, bu jarayon juda qiyin kechishi) mumkin. Til haqidagi fanda turli toifadagi gaplar intonnatsiyasi va o'z-o'zidan, prosodemalar, ularning artikulatsiya organlarini modullashtirishdagi ishtiroki masalasi juda kam o'rganilgan. Nutqni rivojlantirish metodikasi boshqa har qanday pedagogika fani sifatida ijtimoiy fanlar sirasiga kiradi. Til va fikrlash haqidagi ta'limotlar uning metodologik asosi hisoblanadi. Xuddi til kabi insonning birgalikdagi mehnat faoliyati mobaynida paydo bo'ladigan va rivojlanadigan fikrlash uni o'rab turgan borliq aksi hisoblanadi. Tilning fikrlash bilan mustahkam uzviy bog'liqligi kishilaming ishlab chiqarish faoliyati, fikr almashish va birgalikda harakat qilish zarurati tufayli yuz beradi. Garchi til va fikrlash bir-birisiz mavjud bo'lolmasa-da, ular aynan bir hodisaga taalluqli emas. Maktabgacha yoshdagi katta bolalar nutqini rivojlantirishdagi asosiy natijalar muloqot sohasidagi chuqur o'zgarishlar bilan bog'liqdir. Tengdoshlar bilan muloqot qilish birinchi o'ringa o'tadi. Bola o'z tengdoshini kattalardan afzal ko'ra boshlaydi. 0'yin jarayonidagi o'rtog'iga qaratilgan nutq kattalar bilan bo'lgan muloqotga qaraganda ancha mazmunliroq bo'la boshlaydi. Sherik bilan dialog - muvofiqlashtirilgan predmetli va nutqiy faoliyat tusiga ega bo'ladi. Bolalar endi qo'shnilari e'tiborini jalb qila oladilar, o'zlari ham uning ishlari va bildirgan fikrlari bilan qiziqadilar. Maktabgacha yoshdagi katta bola uchun nutq obyektiv aloqalarning o'ziga xos sohasi sifatida namoyon bo'ladi, u bularni so'z, tovush, qofiyalar va fikrlar bilan anglaydi. Maktabgacha yoshdagi katta bolalar nutqi vazifalari turlicha. Nutqdan atrofdagilar bilan aloqa o'matishda, o'ziga, o'z ishlariga va kechinmalariga diqqatni jalb qilishda, bir-birini o'zaro tushunishda, sherik xulqiga, uning fikri va hissiyotlariga ta'sir ko'rsatishda, o'z faoliyatini tashkil etishda, o'yindagi o'z o'rtog'ining harakatlarini muvofiqlashtirishda foydalaniladi. Nutq atrof-muhit haqidagi muhim bilim manbai, tabiat, narsalar va odamlar dunyosi haqidagi tasavvurlami qayd etish vositasi, bilish faoliyati vositasi bo'lib xizmat qiladi. 0'zining amaliy, bilish va shaxsiy ehtiyojlarini qondirish uchun bola mavjud barcha vositalardan, vaziyatdan kelib chiqib beixtiyor bildirilgan fikrlardan, nonutqiy vositalardan (imo-ishoralar, yuz ifodasi, harakat) va matnli nutqdan (foydalanilgan vositalar asosida tushunarli bo'lgan) foydalanadi. Nutqning barcha turlari va shakllari til shaxsining

International Conferences | Open Access | Scientific Online | Conference Proceedings
INTERNATIONAL CONFERENCES OF PRACTICE

takrorlanmas individual qiyofasini yaratgan holda oʻzaro hamjihatlikda mavjud boʻladi. Dialogni rivojlantirish nafaqat shunchaki nutqning muayyan kompozitsion shaklini oʻzlashtirish, balki bolaning ijtimoiy va shaxs jihatdan shakllanishining muhim tarkibiy qismi hisoblanadi. Dialogik muloqot nafaqat aloqa (intellektual axborot) va oʻz manfaatlariga yoʻnalishni, balki sherikning nuqtayi nazarini, uning qiziqishlari, istaklari, kayfiyatini hisobga olishni ham koʻzda tutadi. Dialogda nutqiy harakatlarni muvofiqlashtirish bevosita oʻz tengdoshini tushuna olish va uning nuqtayi nazarini qabul qilishga bogʻliq boʻladi. Nutqni rivojlantirish - bolaning yakka tartibdagi psixologik jarayonida markaziy oʻrinni egallovchi ijtimoiy-tarixiy tajribani oʻzlashtirishiga doir murakkab va koʻp omilli jarayondir. Bolalar nutqini rivojlantirishga doir ishlar maktabgacha tarbiya muassasasidagi ta'lim-tarbiya ishlari ichida alohida oʻrin tutadi. Ushbu ishning maqsadi quyidagilardan iborat: bolalarga nutqiy muloqotning muhim shakli - ogʻzaki nutqni adabiy til me'yorlariga muvofiq holda egallashni, toʻliq koʻrinishda esa tushunish va faol nutqqi kirishishni oʻrgatish. Mazkur maqsaddan kelib chiqqan holda maktabgacha yoshdagi bolalar nutq madaniyatini rivojlantirish borasidagi vazifalar quyidagilar hisoblanadi: 1. Nutqning tovush madaniyatini tarbiyalash. 2. Lugʻatni boyitish, mustahkamlash va faollashtirish. 3. Nutqning grammatik toʻgʻriligini takomillashtirish. 4. Ogʻzaki (dialogik) nutqni oʻrgatish. 5. Ravon nutqni rivojlantirish. 6. Badiiy soʻzga qiziqishni tarbiyalash. 7. Savod oʻrganishga tayyorlash. Nutqni rivojlantirish metodikasi psixolingvistikaning asosiy qoidalari asosidadir. Uning «Til inson faoliyatining barcha sohalarida muloqot vositasi boʻlib xizmat qiladi» degan asosiy qoidasi nutqni rivojlantirish metodikasida dasturilamal boʻlib hisoblanadi. Shu bois nutqni rivojlantirish metodikasi tarbiyachini muloqot vositasi sifatida bolalar nutqini rivojlantirishga oid bilimlar va qobiliyatlar bilan qurollantirishga qaratilgandir. Nutq madaniyati - bu toʻgʻri soʻzlay olish, ya'ni nutqiy muloqot shartlari va fikr bildirishdan koʻzlangan maqsadni hisobga olgan holda hamda barcha til vositalaridan (til vositalaridan, shu jumladan intonatsiya, leksik zaxira, grammatik shakllardan) foydalangan holda bayon qilinayotgan mazmunga mos holda gapirishdir. Bolalarga ona tilida nutqni oʻrgatish tajribasidan ma'lumki, alohida tovushlar artikulatsiyasini oʻzlashtirish bola uchun eng qiyin vazifasidir. O.I.Soloveva nutqning tovush madaniyatini tarbiyalashga doir ishlaming asosiy yo'nalishlarini belgilar ekan, «pedagog oldida bolalarga soʻzlardagi tovushlami sof, toza talaffuz qilish, soʻzlami rus tilining orfoepiya qoidalariga muvofiq holda toʻgʻri talaffuz qilish, aniq talaffuz etishni (yaxshi diksiya) oʻrgatish, ularda ifodali nutqni tarbiyalash vazifalari turganligini» ta'kidlaydi. Ayni paytda nutqdagi tovushni shakllantirish jarayonida tarbiyachi ayrim logopedik usullardan foydalanishi, ya'ni xuddi logoped kabi nutq kamchiliklarining oldini olishga qaratilgan ishlar bilan shugʻullanishi mumkin. Tilni amalda oʻzlashtirish ona tilining barcha tovush birliklarini (tovush - boʻgʻin - ibora - matn) tinglab ajratib olish va ularni toʻgʻri talaffuz qilishni nazarda tutadi, shuning uchun maktabgacha yoshdagi bolada tovushni talaffuz qilishni shakllantirish borasidagi ishlar muntazam ravishda olib borilishi kerak. Ohang, tembr, pauza, urgʻulashning turli xillari tovush ifodaliligining muhim vositalari hisoblanadi. Bolaga intonatsiyadan toʻgʻri foydalanishni, bildirilayotgan fikrning nafaqat mazmuniy ahamiyatini, balki emotsional xususiyatlarini ham bergan holda, uning

intonnatsion tasvirini qurishni o‘rgatish juda muhimdir. Shu bilan parallel ravishda, vaziyatdan kelib chiqqan holda, talaffuz tempi, past-balandligini to‘g‘ri qo‘llash, tovushlar, so‘zlar, iboralar, gaplami aniq talaffuz qilish (diksiya) qobiliyatini shakllantirish ishlari ham olib borilishi lozim. Bolalarda nutqning intonatsion jihatiga diqqat-e’tibor qaratishni tarbiyalar ekan, katta yoshli odam (pedagog) uning nutqni tinglash qobiliyatini, tembr (har bir tovushning o‘ziga xos bo‘lgan sifati) va vaznni his qilish, tovush kuchini sezishni rivojlantiradi, bu esa kelgusida musiqa tinglash qobiliyatini rivojlantirishga ham ta’sir ko‘rsatadi. Nutq intonatsiyasi, tovushning ifodaliligi ustidagi ishlar bolalarning bildirilayotgan fikrga nisbatan, matndan kelib chiqqan holda, ovozini balandlatib yoki pasaytirib, talaffuz qilinayotgan matnga mantiqiy va emotsional urg‘u berish orqali o‘z munosabatini bildirishni o‘rganishlari uchun zarur. Buning uchun pedagog tegishli topshiriqlardan ko‘proq foydalanishi lozim. Aynan ushbu qobiliyatlar bolaga turlicha intonatsion ifodalashni talab qiluvchi turli xildagi ravon fikrlami tuzish - hikoya qilish, tasvirlash, mulohaza yuritish uchun zarur bo‘ladi. Tarbiyachi nutqning tovush jihatini rivojlantirar ekan, bolaga fikrning predmet, fikr bildirish mavzusi va tinglovchilardan kelib chiqqan holda kommunikatsiya maqsadlari va shartlariga mos kelishini hisobga olishni o‘rgatishi lozim. Nutqning past-balandligi o‘rinli bo‘lishi, tezligi esa atrofdagi muhttga va fikming maqsadiga mos kelishi lozim. Yaxshi, to‘g‘ri nutqning muhim ko‘rsatkichi bo‘lib uning ravonligi hisoblanadi. Artikulatsion va intonatsion qobiliyatning uzviy bog‘liqligi keng ma’nodagi tinglash va artikulatsion-talaffuz ko‘nikmalarini shakllantirishni nazarda tutadi. Ish jarayonida tarbiyachi bolalarga so‘zning tovush tarkibini, so‘zdagi urg‘u o‘rnini tinglab, aniqlay olishga, qofiya va vaznni his qilish tuyg‘usini rivojlantirishga, aniq talaffuzni, so‘zlar, iboralar, gaplaming turli intonatsion tavsiflarini bera olish qobiliyatini shakllantirishga yordam beradigan mashqlardan foydalanishi zarur. Bu murakkab nutqiy ko‘nikmalarni shakllantirish fonetik mashqlarni takrorlashni, ularni muntazam ravishda o‘tkazishni talab qiladi. Har bir nutqiy vazifa ustidagi ishlaming ustuvor yo‘nalishlarini ajratar ekanmiz, ularning barchasi o‘zaro bog‘liqlikda va yaqin o‘zaro hamkorlikda ishtirok etishini ta’kidlash lozim. Ravon nutqni rivojlantirish asosida turli aloqa vositalaridan (so‘zlar, gaplar, matn qismlari o‘rtasida) foydalanish, turli toifadagi matnlar - tasvirlash, bayon qilish, mulohaza yuritish tuzilmasi haqidagi tasavvurlarni shakllantirish qobiliyatini o‘rgatish yotadi. Lug‘atni rivojlantirishda so‘zning mazmuni ustidagi ishlar dastlabki o‘ringa chiqadi, chunki aynan so‘zlami matnga muvofiq holda semantik tanlab olish (ko‘p ma’noli so‘zlar mazmunini ochib berish, sinonimik va antonimik taqqoslash) til va nutq hodisalarmi tushunib yetishni shakllantiradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. O‘ktam qizi Buxoro, S. M. (2022). BOLANING NUTQINI RIVOJLANTIRUVCHI O ‘YINLAR. *PEDAGOGS jurnali*, *1*(1), 484-486.
2. O’ktam qizi Shukurova, M. (2023). Speech grow up in training using interactive methods. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157)*, *1*(10), 357-360.

International Conferences
Open Access | Scientific Online | Conference Proceedings
INTERNATIONAL CONFERENCES OF PRACTICE

3. Oktam's, S. M. (2023). Methods and Tools of Speech Development of Small Group Children in Preschool Education Organization. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157)*, *1*(9), 104-108.

4. O'ktam qizi Shukurova, M. (2023). The importance of genres of folklore in the education of preschool children. *TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN*, *1*(5), 96-99.

5. Shukurova, M. (2023). METHODS AND METHODS OF INCREASING CHILDREN'S SPEECH IN A PRESCHOOL ORGANIZATION. *Modern Science and Research*, *2*(10), 477-480.

6. Shukurova, M. O. K. (2024). Growing children's speech in the process of introducing them to the environment and nature. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, *4*(3), 130-135.

7. Shukurova, M. (2024). OILADA FARZAND TARBIYASIDA OTANING ROLI. *ZAMONAVIY TARAQQIYOTDA ILM-FAN VA MADANIYATNING O 'RNI*, *3*(2), 162-167.

8. O'ktamovna, S. M. (2024). MAKTABGACHA TA'LIMDA TABIAT BURCHAGINI TAYYORLASH. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, *4*(3), 661-667.

9. O'ktamovna, S. M. (2024). EXTRACURRICULAR ACTIVITIES IN PRIMARY GRADES. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, *4*(3), 654-660.

10. O'ktamovna, S. M. (2024). PREPARATION OF THE NATURE CORNER IN PRESCHOOL EDUCATION. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, *4*(3), 675-681.

11. O'ktamovna, S. M. (2024). BOLALAR NUTQINING TOVUSH MADANIYATINI SHAKLLANTIRISH. *PEDAGOG*, *7*(5), 48-55.

12. O'ktamovna, S. M. (2024). BOLALARNING IJTIMOIY-EMOTSIONAL RIVOJLANISHINI QO 'LLAB-QUVVATLASH USULLARI. *Methods of applying innovative and digital technologies in the educational system*, *1*(2), 223-228.

13. O'ktamovna, S. M. (2024). BOLALARDA INDIVIDUAL RIVOJLANISHNING NEVROLOGIK ASOSLARI. *Methods of applying innovative and digital technologies in the educational system*, *1*(2), 211-216.

14. O'ktamovna, S. M. (2024). BOLALARDA HISSIY-INTELLEKTUAL RIVOJLANISH VA UNING TA'LIM JARAYONIGA TA'SIRI. *Methods of applying innovative and digital technologies in the educational system*, *1*(2), 205-210.

15. O'ktamovna, S. M. (2024). BOLALARDA NUTQ RIVOJLANISHI: NAZARIYA VA AMALIY YONDASHUVLAR. *Methods of applying innovative and digital technologies in the educational system*, *1*(2), 217-222.

16. Shukurova, M., & Hoshimova, M. (2024). SAHNALASHTIRISH FAOLIYATI VOSITASIDA BOLALARNING IJTIMOIY MOSLASHUVINI YO'LGA QO'YISH. *Modern Science and Research*, *3*(11), 547-550.

17. Shukurova, M., & Artikova, N. (2024). TARBIYACHI NUTQI UCHUN ZARUR BO'LGAN PEDAGOGIK TALABLARNING AHAMIYATI. *Modern Science and Research*, *3*(11), 530-533.

International Conferences Open Access | Scientific Online | Conference Proceedings
INTERNATIONAL CONFERENCES OF PRACTICE

18. Шукурова, М. У. (2024). ПОДГОТОВКА УГОЛОКА ПРИРОДЫ В ДОШКОЛЬНОМ ОБРАЗОВАНИИ. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, *4*(3), 668-674.
19. SHUKUROVA, M. (2024). NEUROPEDAGOGY AS A FOUNDATION FOR INCREASING THE EFFECTIVENESS OF THE EDUCATIONAL PROCESS. *Mental Enlightenment Scientific-Methodological Journal*, *5*(07), 1-8.
20. O'ktamovna, S. M. (2025). TARBIYACHI PEDAGOGNING NUTQ MADANIYATINING AHAMIYATI. *PEDAGOGIK TADQIQOTLAR JURNALI*, *2*(2), 317-320.
21. Uktamovna, S. M. (2025). MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALAR UCHUN MATEMATIK TOPSHIRIQLARNI TUZISH. *Prospects for innovative technologies in science and education*, *2*(2), 19-24.
22. Uktamovna, S. M. (2025). MIQDOR VA HAJM TUSHUNCHALARINI SHAKLLANTIRISH. *The latest news and research in education*, *2*(2), 26-31.
23. Uktamovna, S. M. (2025). MATEMATIK TASAVVURLARNI SHAKLLANTIRISHNING DIDAKTIK ASOSLARI. *The latest news and research in education*, *2*(2), 7-13.
24. Uktamovna, S. M. (2025). MATEMATIK TASAVVURLARNI SHAKLLANTIRISHNING DIDAKTIK ASOSLARI. *The latest news and research in education*, *2*(2), 7-13.
25. Uktamovna, S. M. (2025). MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALAR UCHUN SON VA SANASH TUSHUNCHALARI. *The latest news and research in education*, *2*(2), 14-19.
26. Uktamovna, S. M. (2025). RAQAMLAR VA ULARNING YOZUVINI O 'RGATISH METODIKASI. *Prospects for innovative technologies in science and education*, *2*(2), 25-30.
27. Uktamovna, S. M. (2025). FAZOVIY TASAVVURLARNI RIVOJLANTIRISH METODIKASI. *Prospects for innovative technologies in science and education*, *2*(2), 1-6.
28. Uktamovna, S. M. (2025). MATEMATIK FAOLIYATDA DIDAKTIK O 'YINLARDAN FOYDALANISH. *Prospects for innovative technologies in science and education*, *2*(2), 13-18.
29. Uktamovna, S. M. (2025). GEOMETRIK SHAKLLARNI O 'RGATISH METODIKASI. *The latest news and research in education*, *2*(2), 20-25.
30. Uktamovna, S. M. (2025). VAQT TUSHUNCHASINI SHAKLLANTIRISH USULLARI. *Prospects for innovative technologies in science and education*, *2*(2), 7-12.
31. Uktamovna, S. M. (2025). MAKTABGACHA TA'LIMDA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALAR YORDAMIDA MATEMATIK TASAVVURLARNI RIVOJLANTIRISH. *The latest pedagogical and psychological innovations in education*, *2*(2), 14-20.
32. Uktamovna, S. M. (2025). DIALOGLAR ORQALI MULOQOT KO 'NIKMASINI RIVOJLANTIRISH. *Ensuring the integration of science and education on the basis of innovative technologies.*, *2*(1), 64-69.

33. Uktamovna, S. M. (2025). MATN VA TASVIR ASOSIDA HIKOYA TUZISH. *Ensuring the integration of science and education on the basis of innovative technologies.*, *2*(1), 70-75.
34. Uktamovna, S. M. (2025). SO ‘Z BOYLIGINI OSHIRISH USULLARI. *Ensuring the integration of science and education on the basis of innovative technologies.*, *2*(1), 58-63.
35. O‘ktamovna, S. M. (2025). SAVOL-JAVOB ASOSIDA MULOQOTNI RIVOJLANTIRISHNING AHAMIYATI. *Ensuring the integration of science and education on the basis of innovative technologies.*, *2*(1), 27-32.
36. Uktamovna, S. M. (2025). TUSHUNCHALARNI NUTQDA TO ‘G ‘RI IFODALASH. *Ensuring the integration of science and education on the basis of innovative technologies.*, *2*(1), 21-26.
37. Uktamovna, S. M. (2025). QISQA SHE’R VA ERTAKLARNI YOD OLISHNING AHAMIYATI VA USULLARI. *Ensuring the integration of science and education on the basis of innovative technologies.*, *2*(1), 39-45.
38. Uktamovna, S. M. (2025). TOVUSHLARNI TO ‘G ‘RI TALAFFUZ QILISHNI O ‘RGATISH. *Ensuring the integration of science and education on the basis of innovative technologies.*, *2*(1), 46-51.
39. Uktamovna, S. M. (2025). MATNLARNI TINGLASH VA QAYTA HIKOYA QILISH. *Ensuring the integration of science and education on the basis of innovative technologies.*, *2*(1), 52-57.
40. Uktamovna, S. M. (2025). NUTQNI EMOTSIONAL IFODALASH. *Ensuring the integration of science and education on the basis of innovative technologies.*, *2*(1), 33-38.
41. Uktamovna, S. M. (2025). QO ‘G ‘IRCHOQLAR YORDAMIDA SAHNALASHTIRILGAN O ‘YINLAR. *Ensuring the integration of science and education on the basis of innovative technologies.*, *2*(1), 15-20.
42. Hikmatovna, M. N. (2023). Goals and Tasks of Education. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157)*, *1*(9), 360-362.
43. Hikmatovna, M. N. (2023). BOSHLANG'ICH SINFLARDA TEXNOLOGIYA FANINI O'QITISH JARAYONIDA QO’LLANILADIGAN METOD VA VOSITALAR. *TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN*, *1*(5), 339-344.
44. Hikmatovna, M. N. (2023). Tarbiyaning Maqsad Va Vazifalari. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157)*, *1*(9), 386-388.
45. Mahmudova, N. H. (2023). Influence of family environment on personal socialization. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157)*, *1*(10), 440-446.
46. Nigora Hikmatovna Mahmudova. (2023). BASIC TASKS OF TEACHING THE SCIENCE OF "EDUCATION" IN PRIMARY GRADES. American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157), 1(10), 447–452.
47. Hikmatovna, M. N. (2024). Shaxs kamoloti ijtimoiy-biologik hodisa, pedagogik jarayon obyekti va subyekti sifatida. *TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN*, *2*(1), 31-43.
48. Mahmudova Nigora Hikmatovna. (2024). INFLUENCE OF FAMILY

ENVIRONMENT ON PERSONAL SOCIALIZATION. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 164–170.

49. Hikmatovna, M. N. (2024). CONTENT OF THE INTERNATIONAL ASSESSMENT PROGRAM. *TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN*, *2*(2), 88-94.

50. Hikmatovna, M. N. (2024). Teaching of specialized subjects in primary education. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(2), 453-460.

51. Hikmatovna, M. N. (2024). Boshlang'ich ta'limda mutaxassislik fanlarini o'qitish. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(2), 445-452.

52. Махмудова Нигора Хикматовна. (2024). Преподавание профильных предметов в начальной школе . *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, *4*(2), 436–444.

53. Xaqqulova, D. (2024). ABDURAHMON GO ‘ZAL–YASSAVIYSHUNOS. *PEDAGOG*, *7*(6), 8-15.

54. Xaqqulova, D. (2024). ADABIYOTSHUNOS OLIM ABDURAHMON GO ‘ZALNING TADQIQOTLARI XUSUSIDA. *PEDAGOG*, *7*(5), 548-555.

55. XAQQULOVA, D. (2023). BADIIYLIK MASALALARI TADQIQIDA OLIM MAHORATI. *Наука и технология в современном мире*, *2*(5), 5-11.

56. Abduvasiyevna, X. D. (2024). SO ‘Z TUZILISHI VA SO ‘Z YASASH. *The latest pedagogical and psychological innovations in education*, *1*(2), 261-266.

57. Abduvasiyevna, X. D. (2024). NUTQ MADANIYATI VA OG ‘ZAKI MULOQOT. *The latest pedagogical and psychological innovations in education*, *1*(2), 255-260.

58. Abduvasiyevna, X. D. (2024). MATN TAHLILI VA MAZMUNNI TUSHUNISH. *The latest pedagogical and psychological innovations in education*, *1*(2), 279-284.

59. Abduvasiyevna, X. D. (2024). GAP TUZILISHI VA UNING TURLARI. *The latest pedagogical and psychological innovations in education*, *1*(2), 267-272.

60. Abduvasiyevna, X. D. (2024). ONA TILIDA IMLO QOIDALARI. *The latest pedagogical and psychological innovations in education*, *1*(2), 273-278.

61. Hikmatovna, M. N. (2024). THE USE OF COLLABORATIVE TECHNOLOGY IN PEDAGOGY. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, *4*(3), 634-639.

62. Hikmatovna, M. N. (2024). PEDAGOGIKADA HAMKORLIK TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, *4*(3), 628-633.

International Conferences
Open Access | Scientific Online | Conference Proceedings
INTERNATIONAL CONFERENCES OF PRACTICE